

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců Mgr. Daniely Zemanové a Mgr. Jiřího Gottwalda v právní věci **žalobkyně: V. D.,** proti **žalovanému: Ministerstvo dopravy,** se sídlem nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 12. 2009, č. j. 856/2009-160-SPR/2, ve věci vyloučení pracovníka správního orgánu, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 15. 11. 2010, č. j. 1 A 18/2010 - 93,

takto:

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 15. 11. 2010, č. j. 1 A 18/2010 - 93, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností se žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) domáhá zrušení shora označeného usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byl zamítnut její návrh na ustanovení právního zástupce pro řízení o kasační stížnosti proti usnesení městského soudu ze dne 11. 10. 2010, č. j. 1 A 18/2010 - 88. Tímto usnesením městský soud odmítl žalobu stěžovatelky proti rozhodnutí Ministerstva dopravy (dále jen „žalovaný“) ze dne 7. 12. 2009, č. j. 856/2009-160-SPR/2, kterým žalovaný zamítl její odvolání proti usnesení ředitele Krajského úřadu Plzeňského kraje ze dne 24. 8. 2009, č. j. DSH/10629/09, o tom, že úřední osoba Ing. J. V., vedoucí odboru dopravy a silničního hospodářství Krajského úřadu Plzeňského kraje, není vyloučen z projednávání a rozhodování v

řízení o odvolání stěžovatelky proti rozhodnutí Magistrátu města Plzně ze dne 15. 6. 2009, č. j. ODP/04955/09, sp. zn. VNITŘ/D/338/09.

Městský soud v usnesení ze dne 11. 10. 2010, č. j. 1 A 18/2010 - 88, uvedl, že rozhodnutí o vyloučení pracovníků, respektive o jejich nevyloučení, je považováno za rozhodnutí, jímž se upravuje vedení řízení před správním orgánem. Takové rozhodnutí je úkonem správního orgánu, jímž se upravuje vedení řízení, a jako takové je podle § 70 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."), vyloučeno ze soudního přezkoumání. Proto žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Proti tomuto usnesení podala stěžovatelka kasační stížnost, v níž mimo jiné požádala o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení konkrétního zástupce z řad advokátů.

O této její žádosti rozhodl městský soud napadeným usnesením tak, že návrh na ustanovení právního zástupce zamítl. V usnesení uvedl, že ustanovení zástupce je vázáno na splnění kumulativních podmínek uvedených v ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. První podmínka je odvislá od splnění předpokladů pro osvobození od soudních poplatků podle § 36 odst. 3 s. ř. s., tj. účastník řízení nemá dostatečné prostředky na zaplacení soudního poplatku a dále návrh účastníka řízení nesmí být zjevně neúspěšný. Druhou podmínkou, kterou soud při rozhodování o ustanovení právního zástupce zkoumá, je, zda je zástupce třeba k ochraně práv navrhovatele.

Městský soud konstatoval, že stěžovatelka byla usnesením ze dne 20. 9. 2010, č. j. 1 A 18/2010 - 87, osvobozena od soudních poplatků, proto se soud zabýval již jen druhou podmínkou pro ustanovení zástupce, tj. podmínkou, zda je právní zástupce třeba k ochraně jejích práv, resp. zda není návrh zjevně neúspěšný. Dospěl přitom k závěru, že stěžovatelka brojí proti rozhodnutí o námitce podjatosti, přičemž takové rozhodnutí správního orgánu je však ze soudního přezkumu vyloučeno, neboť nejde o rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s. Takovým rozhodnutím se upravuje pouze vedení řízení, a proto žalobu proti takovému rozhodnutí bylo třeba podle § 70 písm. c) s. ř. s. a § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítnout. Městský soud měl tedy za to, že se v daném případě jedná o zjevnou nemožnost úspěchu návrhu. Z tohoto důvodu nevyhověl žádosti o ustanovení právního zástupce.

Stěžovatelka proti tomuto rozhodnutí městského soudu brojí kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), c) a d) s. ř. s., tj. z důvodu nezákonnosti napadeného usnesení spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, z důvodu zmatečnosti řízení před soudem spočívající v tom, že soud byl nesprávně obsazen, a naposledy z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí městského soudu a v jeho nesrozumitelnosti.

Nejdříve namítá, že podmínku, zda je zástupce třeba k ochraně práv stěžovatelky, nelze vykládat způsobem, který uplatnil městský soud, a to, že je možno tuto potřebu vázat na zjevnou úspěšnost návrhu. K danému stěžovatelka uvádí, že zřejmost potřeby zástupce k ochraně práv stěžovatelky vyplývá již ze samotného zákona, tj. § 105 odst. 2 s. ř. s., který ukládá povinnost právního zastoupení pro řízení o kasační stížnosti, přičemž absence takového zastoupení vede automaticky k odmítnutí kasační stížnosti. V této souvislosti namítla také nezákonnost rozhodnutí městského soudu, který kasační stížnost proti svému odmítavému usnesení považoval za návrh zjevně neúspěšný, následkem čehož zamítl návrh na ustanovení zástupce. Pokud by tak bylo postupováno v každém případě, byly by potom žádosti na ustanovení zástupce pro řízení o kasačních stížnostech proti rozhodnutím krajských soudů vždy zamítány a standardně těmito soudy odůvodňovány jako zjevně neúspěšný návrh. Podotýká, že pojem zjevné neúspěšnosti návrhu je nutno vykládat jako neúspěšnost patrnou na „první pohled“, jako neúspěšnost, která je bez jakéhokoli dokazování a pochybností nesporná. Taková situace však v daném případě nenastala. Stěžovatelka trvá na tom, že podmínky pro ustanovení advokáta byly naplněny.

Zmatečnost řízení stěžovatelka spatřuje v nesprávném obsazení soudu. Podle stěžovatelky měl rozhodovat v daném případě senát a nikoli samosoudkyně, když se v posuzované věci nejednalo toliko o věc přestupku. V jejím případě tedy nerozhodoval její zákonný soudce, čímž byl porušen čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Nepřezkoumatelnost usnesení městského soudu stěžovatelka spatřuje jednak ve skutečnosti, že městský soud rozhodl o návrhu na ustanovení právního zástupce, nicméně měl rozhodovat o návrhu na ustanovení zástupce z řad advokátů. A dále v tom, že městský soud sice správně posoudil naplnění podmínek pro osvobození od soudních poplatků pro dané řízení, stěžovatelka má však za to, že byl povinen v předmětném řízení o kasační stížnosti o osvobození od soudních poplatků řádně rozhodnout i v rámci výrokové části usnesení. Ze všech výše uvedených důvodů stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Nejvyšší správní soud je při přezkumu napadeného usnesení dle § 109 odst. 2 s. ř. s. vázán rozsahem kasační stížnosti. Stěžovatelka v kasační stížnosti uplatňuje důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), c) a d) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud napadené usnesení nejdříve přezkoumal na základě kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tj. z důvodu jeho nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost a pro nedostatek důvodů, neboť shledal-li by nepřezkoumatelnost rozhodnutí městského soudu, již toto samotné zjištění by bylo důvodem pro jeho zrušení a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud však nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí neshledal, neboť je z něj patrno, o čem a jak městský soud rozhodoval, a z jakých důvodů dospěl ke svým závěrům, o čemž ostatně svědčí i skutečnost, že stěžovatelka s nimi dostatečně podrobně polemizuje, což by v případě nepřezkoumatelnosti nebylo možné.

Nejvyšší správní soud se následně zabýval námitkou, ve které stěžovatelka uplatnila důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a ve které tvrdila, že městský soud nesprávně posoudil právní otázku, zda v daném případě jde o zjevnou nemožnost návrhu, pro niž lze zamítnout žádost stěžovatelky o ustanovení zástupce.

Nejvyšší správní soud z obsahu spisového materiálu zjistil, že městský soud stěžovatelčinu žádost o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti proti svému usnesení ze dne 11. 10. 2010, č. j. 1 A 18/2010 - 88, zamítl pro zjevnou nemožnost úspěchu takové kasační stížnosti. Zjevnou neúspěšnost návrhu, resp. kasační stížnosti, spatřuje městský soud v tom, že touto kasační stížností stěžovatelka brojí proti usnesení městského soudu o odmítnutí žaloby proti rozhodnutí žalovaného o nevyloučení pracovníka správního orgánu v řízení, které však podle městského soudu není rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., nýbrž rozhodnutím ve smyslu § 70 písm. c) s. ř. s., a jako takové je vyloučeno ze soudního přezkumu. Ze stejného důvodu městský soud žalobu proti rozhodnutí žalovaného odmítl. Při posuzování návrhu na ustanovení zástupce městský soud postupoval podle § 35 odst. 8 s. ř. s. ve spojení s § 36 odst. 3 s. ř. s.

Podle § 35 odst. 8 věty první s. ř. s. *navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát.*

Podle § 36 odst. 3 téhož zákona *účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly.*

Z uvedených ustanovení s. ř. s. je patrné, že pro ustanovení zástupce je nutno, aby byly kumulativně splněny tři následující podmínky. Za prvé musí účastník doložit, že splňuje předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. Za

druhé musí být splněna podmínka, že ustanovení zástupce je třeba k ochraně jeho práv. A naposledy je nutno, aby účastník ustanovení zástupce sám navrhl. Aby byly splněny předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, musí účastník podle § 36 odst. 3 s. ř. s. doložit, že nemá dostatečné prostředky k zaplacení soudních poplatků. Nicméně i v případě, že účastník tuto skutečnost doloží, soud žádost zamítne, pokud dospěje k závěru, že se v případě účastníka jedná o návrh, který zjevně nemůže být úspěšný.

Ve světle výše uvedeného lze shrnout, že při rozhodování o návrhu na ustanovení zástupce je nutno kumulativně zkoumat, zda návrh podal účastník řízení, jeho majetkové poměry, zjevnou neúspěšnost návrhu a zda je zástupce třeba k ochraně práv účastníka. Co se týká návrhu na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud podotýká, že u tohoto návrhu není třeba splnění poslední podmínky zkoumat. Zastoupení advokátem je totiž v tomto řízení podle § 105 odst. 2 s. ř. s. povinné, z čehož vyplývá, že potřeba právního zástupce k ochraně práv účastníka řízení o kasační stížnosti se ze zákona předpokládá (*stěžovatel musí být zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie*.) Je-li podán návrh na ustanovení zástupce v řízení o kasační stížnosti, je tedy nutno posoudit de facto pouze, zda byl návrh podán oprávněným účastníkem řízení a zda zde jsou podmínky pro osvobození od soudních poplatků, tj. zda osvobození nasvědčují majetkové poměry účastníka řízení a není zde zjevná nemožnost úspěchu návrhu. Jinými slovy dospěje-li krajský, resp. městský, soud při rozhodování o žádosti o osvobození od soudních poplatků pro řízení o kasační stížnosti k závěru, že je důvodná, a byl-li účastníkem řízení zároveň podán návrh na ustanovení zástupce, potom zde není žádného důvodu zástupce neustanovit.

Z usnesení městského soudu je patrno, že tento soud shledal podmínky pro osvobození od soudních poplatků, přestože o žádosti explicitně nerozhodl, jak bude rozvedeno níže, nicméně návrh na ustanovení zástupce zamítl. Ve vztahu k tomuto návrhu totiž neshledal za splněnou podmínku, že je zástupce třeba k ochraně práv stěžovatelky. Měl totiž za to, že kasační stížnost proti jeho odmítavému usnesení zjevně nemůže být úspěšná. Taková úvaha městského soudu není správná. Pokud městský soud učinil závěr, že v řízení o kasační stížnosti stěžovatelky není dána potřeba zastoupení k ochraně jejích práv, a to z jakéhokoli důvodu, je takový závěr s ohledem na výše předestřené v rozporu se zákonem, konkrétně s výše citovaným § 105 odst. 2 s. ř. s., který zastoupení účastníka řízení o kasační stížnosti předpokládá.

Co se týká úvahy o zjevné neúspěšnosti návrhu (kasační stížnosti), kterou městský soud v řízení o návrhu na ustanovení zástupce učinil, konstatuje zdejší soud, že z výše uvedeného dále vyplývá, že tuto úvahu je nutno učinit primárně již při posuzování splnění podmínek pro osvobození od soudních poplatků pro

řízení o kasační stížnosti, nikoli až v souvislosti s posuzováním splnění podmínek pro ustanovení zástupce. Ve světle výše předestřeného je potom nutno za zcela nesprávnou považovat úvahu městského soudu, který navíc zjevnou nemožnost úspěchu stěžovatelčina návrhu spojil s posuzováním podmínky nutné potřebnosti zástupce, resp. advokáta, k ochraně práv stěžovatelky, když, jak bylo již uvedeno, tato potřebnost je podmíněna samotným zákonným ustanovením (§ 105 odst. 2 s. ř. s.) a nelze ji ničím zpochybnit.

Pokud se jedná o samotnou úvahu městského soudu o zjevné neúspěšnosti kasační stížnosti proti rozhodnutí o odmítnutí žaloby městským soudem pro její vyloučení ze soudního přezkumu, potom Nejvyšší správní soud předesílá, že i kdyby tuto úvahu městský soud aplikoval ve správné fázi posuzování splnění podmínek pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti, nelze jeho úvaze přisvědčit. Stěžovatelka totiž podala tuto kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tj. z důvodu nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí její žaloby městským soudem, který ji odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) v souvislosti s § 70 písm. c) s. ř. s. Posouzení, zda usnesení městského soudu o odmítnutí žaloby bylo či nebylo v souladu se zákonem, a zda je tedy na místě kasační stížnost zamítnout či napadené rozhodnutí zrušit, náleží výhradně do pravomoci Nejvyššího správního soudu. Nebylo tedy na místě, aby si městský soud činil vlastní úsudky týkající se potenciálního budoucího meritorního rozhodování Nejvyššího správního soudu přezkoumávajícího jeho právní názor. Závěr o zjevné neúspěšnosti podaného návrhu byl městský soud oprávněn učinit toliko v situaci, kdy by např. kasační stížnost byla podána opožděně, osobou k tomu zjevně neoprávněnou, či by byla podána proti rozhodnutí, proti němuž není kasační stížnost přípustná. Pokud však byla v daném případě podaná kasační stížnost včasná a přípustná, nebylo možné dospět k závěru, že kasační stížnost zjevně nemůže být úspěšná, neboť městský soud nebyl oprávněn činit si závěr o vlastním právním posouzení věci, které bylo kasační stížností napadáno a které má být teprve podrobeno kasačnímu přezkumu Nejvyšším správním soudem. V takovém případě by městský soud předjímal budoucí rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a tím zkrátil stěžovatelku na jejích procesních právech. De facto by se tak dopustil odepření ústavně zaručeného práva na přístup k soudu, konkrétně v případě stěžovatelky v podobě odnětí jedné soudní instance (k tomu srovnej rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2006, č. j. 3 As 26/2006 - 69, publikovaný pod č. 1616/2008 Sb. NSS, nebo ze dne 20. 6. 2007, č. j. 3 As 38/2006 - 58, všechna zde uvedená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Tato námitka stěžovatelky je proto důvodná.

Nejvyšší správní soud se dále ztotožňuje s kasační námitkou, že městský soud nepostupoval řádně v případě stěžovatelčiny žádosti o osvobození od soudních poplatků, přičemž stěžovatelka zdůraznila, že městský soud nerozhodl o této žádosti ve výrokové části svého usnesení. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že nejenže o této žádosti nebylo ve výrokové části výslovně rozhodnuto, ale navíc

městský soud k předmětné žádosti o osvobození od soudních poplatků v odůvodnění svého usnesení uvedl, že „žalobkyně byla usnesením č. j. 1 A 18/2010 - 87 ze dne 20. 9. 2010 osvobozena pro řízení od soudních poplatků, proto se soud zabýval druhou podmínkou, a to zda je zástupce třeba k ochraně jejích práv, tedy zjevnou úspěšností tohoto návrhu“. Nejvyšší správní soud ze soudního spisu zjistil, že citovaným usnesením, na které městský soud odkázal, tento soud rozhodl o osvobození od soudních poplatků pro řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 12. 2009, č. j. 856/2009-160-SPR/2. Explicitně tedy městský soud o předmětné žádosti vůbec nerozhodl. Uvedené usnesení nelze bez dalšího považovat za přenositelné do řízení o kasační stížnosti. Řízení o kasační stížnosti je samostatným řízením, které je koncipováno jako mimořádný opravný prostředek. Je tedy nutno v rámci rozhodování o žádosti o osvobození od soudních poplatků vždy znovu posoudit majetkové poměry stěžovatele v době podání kasační stížnosti a své závěry zohlednit v samostatném výroku. Přesto v případě, kdy by o žádosti o osvobození od soudních poplatků nebylo rozhodnuto explicitně ve výroku usnesení, avšak z odůvodnění usnesení soudu, kterým by rozhodoval o žádosti o osvobození od soudních poplatků a o žádosti o ustanovení zástupce, by bylo dovoditelné, že soud stěžovateli ve vztahu k osvobození od soudních poplatků vyhověl, neboť neshledal změnu jeho majetkových poměrů od doby, kdy byl pro řízení o žalobě od soudních poplatků osvobozen, a v případě, že by se soud při společném rozhodování o těchto dvou žádostech ve zbytku nedopustil žádného závažného pochybení, potom by zdejší soud takový postup soudu nepovažoval za natolik vadný, že by k němu bylo nutno přistupovat jako k vadě řízení mající vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé, pro niž by bylo nutno rozhodnutí soudu zrušit a vrátit mu věc k dalšímu řízení (k tomu srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2009, č. j. 8 As 7/2009 - 114). V daném případě by sice přes absenci výrokové části týkající se osvobození od soudních poplatků bylo možno dovodit, že městský soud neshledal změnu v majetkových poměrech stěžovatelky od doby, kdy byla v řízení o žalobě osvobozena od soudních poplatků, a proto podmínky pro osvobození od soudních poplatků považoval za splněné, nicméně napadené usnesení je kromě absence explicitního rozhodnutí o žádosti o osvobození od soudních poplatků stiženo také dalšími závažnými pochybeními, které již mají vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé. Kasační soud proto považuje ze všech výše uvedených důvodů za nezbytné napadené usnesení městského soudu zrušit a vrátit mu věc k dalšímu řízení, přičemž v dalším řízení bude třeba nesprávný postup městského soudu napravit a řádně o žádosti o osvobození od soudních poplatků a v návaznosti na to o žádosti o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti rozhodnout.

Jako nedůvodnou shledal Nejvyšší správní soud namítanou zmatečnost řízení z důvodu, že v daném případě o ustanovení zástupce nerozhodoval zákonný soudce, pokud místo tříčlenného senátu rozhodovala pouze předsedkyně senátu jako samosoudkyně. K tomuto závěru dospěl Nejvyšší správní soud na základě následujících úvah. Z ustanovení § 3 odst. 1 s. ř. s. vyplývá, že *ve správním*

soudnictví jednají a rozhodují krajské soudy a Nejvyšší správní soud. U krajských soudů vykonávají správní soudnictví specializované senáty a specializovaní samosoudci. Podle § 31 s. ř. s. *krajský soud ve věcech správního soudnictví, nestanoví-li zákon jinak, rozhoduje ve specializovaných senátech složených z předsedy a dvou soudců.* Odstavec druhý téhož ustanovení stanoví, že *ve věcech důchodového pojištění, úrazového pojištění, důchodového zabezpečení, nemocenského pojištění, uchazečů o zaměstnání a jejich podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci podle předpisů o zaměstnanosti, sociální péče, pomoci v hmotné nouzi a státní sociální podpory, ve věcech přestupků, mezinárodní ochrany, jakož i v dalších věcech, v nichž tak stanoví zvláštní zákon, rozhoduje specializovaný samosoudce.* Dle posledního odstavce téhož ustanovení s*tanoví-li tak tento zákon, rozhoduje a činí jednotlivé úkony předseda senátu. Práva a povinnosti předsedy senátu má i specializovaný samosoudce.* Právě projednávaná věc se týká přezkumu zamítnutí návrhu na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti proti usnesení městského soudu o odmítnutí žaloby proti rozhodnutí žalovaného o námitce podjatosti v řízení o přestupku. V případě rozhodování o námitce podjatosti se jedná o rozhodování věci procesní povahy, přičemž námitka podjatosti musí být vždy z logiky věci podána v rámci řízení hlavního, v němž má účastník řízení pochybnosti o nestrannosti osob rozhodujících o jeho věci. V daném případě je tímto hlavním řízením řízení ve věci přestupku, přičemž v tomto řízení rozhoduje podle § 31 odst. 2 s. ř. s. specializovaný samosoudce. Stěžovatelka tedy byla účastnicí řízení ve věci o přestupku, v rámci kterého vznesla námitku podjatosti. Přestože řízení o zamítnutí této námitky bylo vyloučeno k samostatnému řízení, neznamená to, že tím byla zpřetrhána vazba s řízením hlavním. Pokud tedy podle § 31 s. ř. s. má být o věci hlavní rozhodnuto samosoudcem, potom rovněž o všech věcech procesně s touto věcí souvisejících rozhoduje rovněž samosoudce. Nelze tedy přisvědčit argumentaci stěžovatelky, že by v daném případě měl rozhodovat tříčlenný senát. Obsazení soudu se v případě procesního rozhodnutí odvíjí od povahy věci hlavní, která je v daném případě věcí přestupkovou, a jako taková je rozhodována samosoudcem. Nejvyšší správní soud ještě doplňuje, že ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. stanoví, že *navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát,* a ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s., že *účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků,* z čehož vyplývá, že v právě posuzované věci, v níž bylo rozhodováno o ustanovení zástupce, je podle zákonné úpravy oprávněn rozhodovat pouze předseda senátu, resp. specializovaný samosoudce. Pokud se tedy stěžovatelka domnívá, že bylo třeba v právě posuzovaném případě rozhodovat tříčlenným senátem, nelze se s jejím názorem ztotožnit s ohledem na shora uvedené. Závěrem lze uvést, že rozhodovala-li v daném případě o žádosti stěžovatelky týkající se osvobození od soudních poplatků a o návrhu na ustanovení zástupce z řad advokátů samosoudkyně, přičemž se po věcné stránce řízení týkalo vyloučení pracovníka správního orgánu ve věci přestupkové, postupovala zcela v souladu s výše uvedenými zákonnými ustanoveními. Na tomto jejím postupu Nejvyšší správní

soud neshledal žádné pochybení a s námitkou stěžovatelky o porušení práva na zákonného soudce garantovaného Listinou základních práv a svobod se neztotožnil.

Zdejší soud považuje rovněž za bezpředmětnou námitku stěžovatelky, že městský soud neměl rozhodovat o návrhu na ustanovení právního zástupce, nýbrž o návrhu na ustanovení zástupce z řad advokátů. Pojem právní zástupce je pojmem širším k pojmu advokát. Z povahy řízení o kasační stížnosti, v níž je stěžovatel povinen být zastoupen zástupcem z řad advokátů, je patrno, že rozhoduje-li soud o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti, jedná se vždy o rozhodování o zástupci z řad advokátů, užití obecnějšího pojmu právní zástupce v rozhodnutí soudu na věci nic nemění.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že napadené rozhodnutí soudu přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. a ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná. Proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. napadené rozhodnutí městského soudu zrušil pro nesprávné posouzení právní otázky a věc mu současně vrátil k dalšímu řízení, v němž je dle § 110 odst. 3 s. ř. s. v dalším řízení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem dle § 109 odst. 1 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. března 2011

JUDr. Radan Malík
předseda senátu